

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægfonds-fonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

Nyhedsbrev 4, december 2013. Smag på Landskabet

Nyt fra projektledelsen

Eva Søndergaard og Jaap Boes

Vi nærmer os afslutningen på projektets første år. Vi er godt i gang med de fleste aktiviteter, og det er en fornøjelse at være projektleder for sådan en flok engagerede og fagligt kompetente deltagere. Vi synes, vi har haft nogle rigtig gode møder i årets løb med masser af diskussion og inspiration. Nogle gange undervejs har vi måttet skifte lidt retning eller ændre på planen, men det er foregået i god dialog og et godt samarbejde. Nu skal vi snart tage hul på sæson 2 i Smag på Landskabet, hvor vi skal fortsætte de faglige aktiviteter og samtidig også så småt begynde at tænke på, hvordan vi formidler og afrapporterer de mange spændende resultater, der kommer ud af projektet. Det glæder vi os meget til.

I dette nyhedsbrev får I som sædvanligt sidste nyt om projektet samt lidt om, hvad der kommer til at ske i 2014. God læselyst, god Jul og et sundt og spændende 2014!

Landmandsmøde

Efter ønske fra flere af vores dyreholdere afholdt vi den 3. december et møde med alle landmændene i projektet, hvor også AP-lederne fra AP 1,2 og 3 deltog sammen med deltagerne fra kommunerne. Vi gennemgik projektet i sin helhed og fik god feedback fra dyreholderne. Efterfølgende har der været et ønske fra landmændene om, at de også vil have muligheden for at netværke. Derfor er der sidst i dette nyhedsbrev en oversigt over landmændenes e-mails og telefonnumre. Som det ser ud nu, vil de fleste af dyreholderne fortsætte i projektet i 2014 og det er vi rigtig glade for.

Nye krav fra NaturErhvervstyrelsen

NaturErhvervstyrelsen (NAER) er kommet med nye, skærpede krav til dokumentation af bl.a. fakturaer, som eksterne deltagere sender til projektlederen. Smag på Landskabet går heller ikke ram forbi, men for at gøre tingene lidt nemmere, sender vi en lille vejledning til alle, der skal fakturere eksterne ydelser til projektet, så vi undgår for mange kreditnotaer.

Brug kalenderen

På vores SharePoint-site ligger bl.a. en fælles kalender, hvor man kan plotte møder, workshops, milepæle og andre aktiviteter ind (markvandringer, vejning af dyr, udtagning af kødprøver, osv.). Kalenderen har ikke været brugt særligt flittigt i 2013, og vi opfordrer hermed alle deltagere til at bruge kalenderen i 2014. Formålet er dobbelt: dels er det en nem måde at orientere hinanden om, hvilke aktiviteter der foregår i de diverse arbejdsplaner, dels er det en nem måde at finde tilbage til projekttaktiviteterne (hvornår var det nu det var?), når vi nærmer os projektets afslutning. Gør det fx til en god vane, at plotte et møde ind i SharePoint-kalenderen, så snart du har udsendt en mødeindkaldelse i Outlook.

Nyt fra kommunikation

Kirsten Marstal, VFL, Kvæg

Facebook

Som Dorthe Trabjerg også skriver under AP5, har Komma oprettet en [Facebookside](#) for Smag på Landskabet. Primærmålgruppen er forbrugere - for selvom der ikke er et produkt i form af kød at sælge endnu, er det ifølge Komma en god idé allerede nu at begynde at bygge en forventning op og at skabe en interesse for naturpleje og projektet. Merete Martin Jensen (mcr@vfl.dk), VFL, Kvæg er primær administrator, hvis I har ideer til siden eller brug for hjælp til at lægge noget på. Men I opfordres naturligvis også til selv at være aktive på siden og skrive nyt fra projektpakkerne, som kan være af interesse for forbrugeren. Og husk endelig at dele og like siden :)

På SharePoint under kommunikation ligger desuden et Excel-ark, der fungerer som idé-bank til Facebook. Det første ark fungerer som selve idébankens oversigt, mens det andet er en beskrivelse af de temaer, vi er kommet på indtil videre. Under Ark1 - Idébank er det meningen, at I kan indsætte idéer, f.eks. en begivenhed som vil være relevant at nævne på Facebook, samt udfylde de nødvendige informationer (tid, sted kontaktperson osv).

Smag på Landskabet på kongres

Både på plantekongressen og på kvæggkongressen kan deltagerne stifte bekendtskab med Smag på Landskabet. På plantekongressen er der to sessioner med direkte relation til projektet. På Kvæggkongressen vil Smag på Landskabet være en af videnscaféerne i forhallen, hvor man kan få en snak om projektet og om god naturpleje.

Plantekongres 2014, 14. og 15. januar 2014, MCH, Herning Kongrescenter

Med indlæggene "naturpleje som vindser" den 15. januar kl. 10.45 – 11.30

og "Er bøf fra naturarealer sagen" 15. januar kl. 12.30 – 13.15 – samt flere andre indlæg om naturpleje.

Se hele programmet for kongressen på www.plantekongres.dk

KvæggKongres 2014, 24. og 25. februar, MCH, Herning Kongrescenter

Videnscaféen har åbent begge dage i alle pauser.

Læs mere om kongressen på www.kvaegkongres.dk (det samlede program kommer på nettet om ganske kort tid)

Nyt fra AP1

Ekstensiv naturpleje i praksis – påvirkning af dyr og natur

Carl Oskar Paulrud, VFL, Kvæg

Dyrene er taget fra arealerne og igen vejet, så tilvæksten kan beregnes. Der er i løbet af sommeren lavet beskrivelser af arealerne og floraen, samt også af de græssende dyr. Dyrene er beskrevet med hensyn til blandt andet huld og pels. Dyreholderne har i løbet af sommeren tillige selv udført visse registreringer. Resultaterne fra disse registreringer vil, sammen med kommunernes registreringer af de ressourcer som de har brugt, samt særlige ønsker fra dem som laver kødkvalitets analyser, blive brugt som grundlag til eventuelle justeringer af planen i 2014. De dyr, som ikke er eller bliver slagtet indenfor kort tid, bliver fulgt videre især mht. fodring. Det er selvfølgelig vigtigt at kombinationen af dyr og marker, samt de nævnte registreringer resulterer i data, som kan besvare de spørgsmål, vi har stillet os. Deltagerne i AP1 holder møde i januar, hvor aktiviteterne for 2014 planlægges.

Nyt fra AP2

Brugerdreven udvikling af løsningsmodeller for attraktiv naturpleje

Heidi Buur Holbeck, VFL, Planteproduktion

Der har i AP 2 været brugt en del ressourcer på at afdække mulighederne for en ny kontrolform i tilskudsordningen til "Pleje af græs- og naturarealer". Efter forslag fra os, er der nu en bekendtgørelsesændring på vej, så det fremover bliver muligt, at også landmænd med eksisterende tilsagn, der hidtil har været kontrolleret efter den mere restriktive kontrolform med "tæt lavt plantedække", fremover får mulighed for at vælge kontrol efter fast græsningstryk.

Vi har stillet en lang række afklarende spørgsmål til NaturErhvervstyrelsen omkring den nye kontrolform. Svarene ligger på landmandssiden på [Smag på landskabets hjemmeside](#) (i boksen Tilskud til naturpleje).

Derudover er de sidste faktaark nu ved at være ude, så vi ved årets afslutning kan bryste os af, at have udgivet ikke mindre end 15 faktaark om naturpleje i projektets første år :)

Nyt fra AP3

Platform for erfaringsudveksling om naturpleje

Per Spleth, VFL, Kvæg

I september havde vi indkaldt til en Workshop i Randers. Her deltog ca. 25, og det var en god blanding af landmænd, kommunefolk og rådgivere. Vi mødtes nord for Randers ved et af de arealer, der er med i projektet. Det var et areal, der var heget i maj 2013 og afgræsset af Holstein-stude. De havde gjort et godt arbejde i de ca. 3 mdr. de havde græsset arealet. Vi fandt også studene, der stod gemt mellem buske. Der er en del buske og træer på arealet. Efter dette så vi på et lavtliggende areal, der blev afgræsset af Dexter-kvæg. Det var pænt afgræsset, og dyrene klarede sig fint.

Den 26. november havde vi møde i Brønderslev. Det var et fælles arrangement med Jammerbugt Kommune, LandboNord og VFL. Der var ca. 100 deltagere denne dag, så det var jo helt overvældende. Der var også landmænd, rådgivere, kommunefolk, naturstyrelsen osv.

Der var indlæg ved naturstyrelsen, landmand, fødevarestyrelsen, Natur og Samfund, NaturErhvervstyrelsen og VFL.

Der var en rigtig god debat vedr. mål og virkemidler for naturplejen i Danmark.

I 2014 arbejdes der videre på at få skabt et godt netværk af rådgivere indenfor naturpleje både med fokus på arealer, regler og dyr.

Nyt fra AP4.1

Naturkødets spise- og smagskvalitet

Margrethe Therkildsen, AU

Årgang 2013 dyr er slagtet – i alt 22 dyr fordelt på 4 forskellige foderafgrøder – og vi har udtaget kødprøver til videre analyse. De sensoriske analyser er gennemført de seneste uger på Teknologisk Institut i Roskilde (DMRI), og fedtsyresammensætningen i to muskler (filet og inderlår) bliver gennemført i øjeblikket – så nu gælder det dataanalyser i den kommende tid. Foreløbige resultater vil blive præsenteret ved den kommende Plantekongres i Herning den 15. januar 2014.

Som forberedelse til 2014 har vi afholdt et arbejdsrådsmøde sammen med arbejdsrådene 4.2 og 5, for bl.a. at diskutere hvilket dyremateriale vi vil inddrage i kødkvalitetsanalyserne i 2014. Ønsket er at se på kvaliteten af kød fra dyr, der har afgræsset hedearer og endvidere inddrage Dansk Holstein-stude som noget af dyrematerialet, hvor kødkvaliteten sammenlignes fra dyr, der har afgræsset mere ekstreme biotoper.

Nyt fra AP4.2.

Nye produkter på basis af Naturkødets spise- og smags-kvalitet

Dorthe Trabjerg Hansen, VIFU

Vi arbejder fortsat på at udvide netværket og gøre det så stærkt og bredt som muligt.

I efteråret har vi blandt andet været på besøg hos tre slagtere i Holstebro, Hadsund Kreaturslagteri og hos en producent af lædervarer, som er interesseret i at aftage skind fra danske dyr, især lam og geder. Vi har derudover besøgt en gårdbutik med egen produktion af kødkvæg, og her var man meget interesseret i projektet, og vil gerne deltage i kommende netværksaktiviteter. Efter nytår skal vi i gang med at finde flere gårdbutikker, kantiner og slagtehuse som vil deltage i projektet.

Netværket vil blive tilbudt at deltage i en kursusrække i løbet af foråret, hvor der er emner som produktudvikling, kødkvalitet, mærkningsregler og anprisninger på programmet.

Fra november til slutningen af december arbejder to studerende fra Aalborg Universitet, Integrated Food Studies, Conny Hanghøj og Trine Heilmann-Hansen på at beskrive fordele og udfordringer ved at deltage i et netværk. De har besøgt nogle af deltagerne i vores netværk, og skriver deres opgave ud fra resultaterne fra disse besøg. Det tegner til at blive en meget spændende rapport. Vi ser meget frem til deres resultat, og håber at kunne bruge det i vores arbejde fremadrettet.

Nyt fra AP5

Koncept for "Naturkød"

Dorthe Trabjerg Hansen, VIFU

Konceptudviklingen er i fuld gang, og lige nu har vi fokus på de kriterier som skal danne grundlag for at producere og levere dyr til Smag på Landskabet, og på formidling af den gode historie omkring hele konceptet.

Kød der sælges som "Smag på landskabet" stammer fra dyr, der har udført en vigtig opgave for den danske natur. Der er fastsat kriterier, der sikrer at dyrene, der græsser disse naturarealer, plejer naturen og har en god opvækst. Kriterierne skal sikre den bedst mulige kødkvalitet både når det gælder smag, mørhed og saftighed og når det gælder den ernæringsmæssige kvalitet. Kriterierne skal også sikre, at konceptet bliver troværdigt, så forbrugerne vælger at betale den merpris for produktet, som er nødvendig for at gøre naturpleje til en rentabel forretning. Med troværdigt mener vi, at der skal være en god sammenhæng mellem naturpleje, dyrevelfærd og kødkvalitet som gør at konceptet, gennem hele værdikæden, lever op til forbrugernes ønske om naturpleje, god dyrevelfærd og bæredygtighed.

For at sikre, at kriterierne har den ønskede effekt, skal de testes hos både landmænd, slagterier, slagtere, grossister, restauranter, kantiner og forbrugere, så vi får så bred og fyldestgørende en tilbagemelding som muligt.

Kriterierne er pilottestet på landmændene i projektet, og resultatet heraf skal danne grundlag for et elektronisk spørgeskema, som ovennævnte gruppe skal besvare. Vi arbejder lige nu på, at fastsætte krav til antal besvarelser, så materialet kan behandles statistisk korrekt.

Nichlas Bruselius, studerende på Aarhus Universitet, er som en del af sit studieforbånd i gang med at foretage en markedsanalyse for Smag på Landskabet. Nichlas har netop afsluttet en praktik hos Komma, hvor han har arbejdet på Smag på Landskabet, så han er allerede godt inde i projektet. I markedsanalysen skal Nichlas blandt andet finde ud af, om de kriterier vi har fastsat, lever op til forbrugernes forventninger. Nichlas har lovet os resultater løbende, og det bliver spændende at følge analysen, som vi forventer os meget af.

Komma arbejder med at formidle den gode historie, og de har netop medvirket til lancering af den nye hjemmeside og [projektets facebookside](#). Hvis I ikke allerede har besøgt facebooksiden vil jeg opfordre alle til at gøre det, og del gerne, så vi får spredt nyheder om projektet. Komma arbejder også på at udarbejde en flyer, som retter sig mod afsætning af kødet, og den gode historie omkring det. Denne flyer skal vi bruge, når vi skal besøge kommende netværksdeltagere, men især vil den være anvendelig, når kødet skal afsættes fra slagter, grossist, gårdbutik eller restaurant.

Landmænd i projekt Smag på Landskabet

Navn	Adresse	Telefonnummer	Email
Nicolai Bjerre	Falsigvej 2 7500 Holstebro	2146 1046	overlund@paradis.dk
Jørgen Blazewicz	Stroustrupvej 2 7500 Holstebro	2328 4988	storaalam@gmail.com
Jens Ole Hededal Nielsen	Lindbjergvej 92 8930 Randers NØ	2032 2328	b-johededal@mail.dk
Ole Madsen	Kåtrupvej 32 8990 Fårup	6176 4350	omadsen32@gmail.dk
Søren Vang	Lyngtoften 16 7860 Spøttrup	2190 7052	scvkmh@.email.dk
Jens Thordal Christensen	Ø. Grønningvej 28 7870 Roslev	2176 8289	jens@bjornsholm.dk
Thomas Dahl	Vejsmarksvej 7 7870 Roslev	9757 6033	brois7@dlgmail.dk
Birger Schütte	Eskjærvej 21 7870 Roslev	4017 8017	schutte@dlgtele.dk
Carl Aksel Frost	Højbjergvej 3 6900 Skjern	4042 7774	

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

midt
regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægaftøgsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

